

T.Y.B.A (Sem-VI)

Oct-2023

Marathi: Literature and Society

वेळ : ३ तास

गुण - १००

- सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३. अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्यावे .

प्रश्न १: मराठी साहित्याच्या प्रेरणा सांगून, समकालीन सांस्कृतिक पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.

(२०)

किंवा

ललित वाङ्मय म्हणजे काय? वाङ्मयातील सामाजिक जाणिवेचे स्वरूप उलघडून दाखवा.

प्रश्न २. दलित साहित्याच्या प्रेरणा सांगून, दलित साहित्याची वैशिष्ट्ये सांगा.

(२०)

किंवा

दलित साहित्य म्हणजे काय? ते सांगून दलित काव्यात्मक साहित्याचा परिचय करून द्या.

प्रश्न ३. 'भाई तुम्ही कुठे आहात'! या नाटकाच्या आधारे दलित जाणिवेचा कशा पद्धतीने व्यक्त झालेल्या आहेत, ते सविस्तर लिहा.

(२०)

किंवा

तुमच्या अभ्यासक्रमाला असलेल्या 'दुष्काळ' या कथेचा आशय सविस्तर उलघडून दाखवा.

प्रश्न ४ खालील पैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

(२०)

- १ कलाकृतीतील 'प्रतीती' - मुक्तीबोध
- २ दलित आत्मकथणे
- ३ 'भाई तुम्ही कुठे आहात'! या नाटकातील दिनकरराव
४. स्त्रीवादी कविता

प्रश्न ५ खालील कोणत्याही चार प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

(२०)

- १ ललित साहित्यातील सामाजिक जाणिवेचे स्वरूप थोडक्यात सांगा.
- २ डॉ. म. ना. वानखेडे यांनी सांगितलेले जीवनधारणेचे संकेत कोणते ते सांगा.
- ३ दलित साहित्याची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ४ 'भाई तुम्ही कुठे आहात'! या नाटकाची लेखनामागील प्रेरणा सांगा.
- ५ स्त्रीवादी साहित्य संकल्पना थोडक्यात सांगा.
- ६ 'निर्वाणाची स्वगते' या कथेचा भावार्थ सांगा.

*****